

Necesitatea elaborării unor concepte și instrumente de analiză tot mai fine și profunde este impusă de creșterea vulnerabilității și reproducerea sa transgenerațională. Dacă în istorie, săraci au existat dintotdeauna, exclușii aparțin timpurilor noastre, iar heritajul reproducerii lor la nivelul raselor și etniilor este îngrijorător acum cind exigențele integrării încep cu lupta împotriva marginalității.

Europa trebuie să își regăsească încrederea în sine și să se elibereze de temerile milenare: teama de imigrație, teama de deschidere spre celelalte continente și teama de propria îmbătrânire.

Uniunea politică a Europei unice, unită și diversă în același timp, nu va reuși decit dacă va fi purtătoarea unei noi civilizații în logica superioară a evoluției către deschidere, considerind costurile migrației din est drept investiții în formarea și informarea NOII EUROPE CA ÎNTREG.

Ana Rodica Brezeanu Staiculescu

SEMINAR BILATERAL BULGARO-ROMÂN

Albena, 12 — 15 martie, 1992

La invitația prof. Dr. Petar-Emil Mitev, președintele Asociației sociologilor din Bulgaria, s-a desfășurat la Albena — în perioada 12 — 15 martie 1992 — un seminar bilater pe probleme de interes comun privind starea actuală a tineretului din cele două țări și orientarea cercetării științifice în domeniu.

La întâlnire au participat cercetători de la Centrul de studii și cercetări pentru probleme de tineret din București *, iar din partea bulgară specialiști de la mai multe institute de cercetare pentru tineret sau care abordează și probleme de tineret **.

În cadrul dialogului au fost prezentate preocupările științifice actuale ale cercetătorilor, tematicile abordate, investigațiile practice, implicarea în reflectarea noilor realități social-politice cu impact asupra tineretului din ambele țări. Reprezentanții institutelor menționate au conturat o imagine a cercetării de tineret. În acest sens, delegația română a prezentat preocupările Centrului în ultimii doi ani, tematica și conținutul proiectelor de cercetare, orientările teoretice și metodologice în problema cercetării tineretului și intenții de perspectivă.

Reprezentanții bulgari, la rindul lor, au prezentat preocupările de cercetare și probleme de natură organizatorică. Zoe Serafimova — de la Institutul național de cercetări pentru tineret — a subliniat faptul că în ultimii doi ani institutul și-a reorientat strategia de cercetare, investigând eșantioane mici de populație tină (inclusiv copii) pe o multitudine de teme, reflectând problematica socială a tineretului în prezent. Au fost abordate și finalizate teme precum: emigrarea, șomajul, condiția familiei tinere, integrarea socială a copiilor instituționalizați, narcomania, prostituția, probleme demografice privind mama și copilul, integrarea culturală a tineretului etc.

În 1991 Institutul a elaborat pentru UNICEF raportul „Copilul și familia” privind copiii în dificultate, iar o temă prioritară a Institutului, elaborată în colaborare cu Asociația sociologică și cu Universitatea din Sofia este „Barometrul pentru tineret”, care investighează anual starea de spirit a tinerilor, orientările valorice și problemele specifice. Elaborat după un model japonez „Barometrul” este utilizat de încă 10 țări europene în investigarea tineretului.

Cele patru laboratoare regionale — filiale ale Institutului — preiau din tematica acestuia sau elaborează cercetări proprii, cu caracter zonal, așa cum menționează în intervenția sa cercetătorul Bonciuruvsku. Laboratorul din Varna transformat în Centru de cercetare sociologică a familiei tinere, are ca obiectiv prioritar studiul aspectelor social-economic, demografic, etnic și moral ale familiei tinere bulgare, beneficiind și de o bibliotecă specializată cu un fond documentar de 4 800 volume.

Din expunerea cercetătoarei L. Iordanova — de la Institutul de sondare a opiniei publice, care funcționează pe lângă Parlamentul bulgar, reiese că se fac sondaje de opinie spei-

* — Dr. Mihaela Minulescu — director, sociolog V. Macri, cercetători și înțifici Viorica Tighel și Anca Tomescu.

** — Centrul de cercetări sociale (Dobrici), Institutul național de cercetări pentru tineret (Sofia), Centrul național de sondare a opiniei publice (Sofia) și Centrul de cercetare sociologică a tinerei familii (Varna).

ciale pe un eșantion de tineri între 18 — 30 de ani. Din intervențiile altor participanți bulgari reiese faptul că toate institutele de cercetare socială bulgare sînt implicate în viața politică prin organizarea sondajelor de opinie în rîndul adulților și în rîndul tinerilor, cu ocazia alegerilor electorale.

Din expunerea lui Dimitrin Radev, directorul Centrului de cercetări sociale din Dobrici aflăm că acesta funcționează într-o formulă organizatorică și financiară specială: fost Institut de cercetări sociologice, finanțat de la buget ca și celelalte institute de cercetare, noul Centru are independență financiară și de cercetare și un statut de instituție privată. Din contractele pur comerciale, încheiate cu diverși beneficiari, pe orice temă de interes, de la documentare la informare și consulting, se obțin fonduri pentru finanțarea activității de cercetare științifică.

Orientarea inițială a Institutului a constat în studiul devianței și delincvenței juvenile, temă păstrată și în prezent cu prioritate, alături de alte teme de cercetare privind probleme sociale ale tinerilor. Personalul Institutului — format din 9 cercetători — lucrează pe bază de colaborare cu specialiști, în funcție de temele abordate, iar retribuția și menținerea în institut depind de inițiativa și creativitatea științifică a acestora.

Prof. Dr. P. E. Mitev, descriind contextul politic actual din Bulgaria, în care tinerii încearcă să-și găsească locul, constată că aceștia au tendința de a căuta singuri rezolvarea problemelor societății și sugerează că rolul specialiștilor din institutele de cercetare pentru tineret este să-i ajute pe aceștia să înțeleagă problemele personale și pe cele ale comunității în care trăiesc.

Discuțiile din cadrul seminarului s-au finalizat cu propuneri de colaborare între cercetătorii români și bulgari, susținute nu numai în tradiția de colaborare pe probleme de tineret, ci și de situația istorică apropiată. Pornind de la situația tineretului, asemănătoare în cele două țări — nevoia de identitate, de găsire a unui loc în societatea actuală, dorința de participare la viața social-economică, interesul pentru implicarea politică —, specialiștii români și bulgari au fost de acord că au un cadru teoretic comun de cercetare și pot colabora în domeniul cercetării aplicate, în schimbul de metodologii de cercetare, în analize politice paralele care să conducă la identificarea tineretului în această perioadă istorică de tranziție.

În acest sens, prof. dr. P.E. Mitev propune spre reflecție un proiect de interes comun referitor la „Conștiința europeană a tineretului din Balcani”, iar dr. M. Minulescu — directorul Centrului de studii și cercetări pentru probleme de tineret — propune ca discuțiile comune privind acest proiect de colaborare să se continue la București.

Anca Tomescu,
Cercetător șt. CSCPT